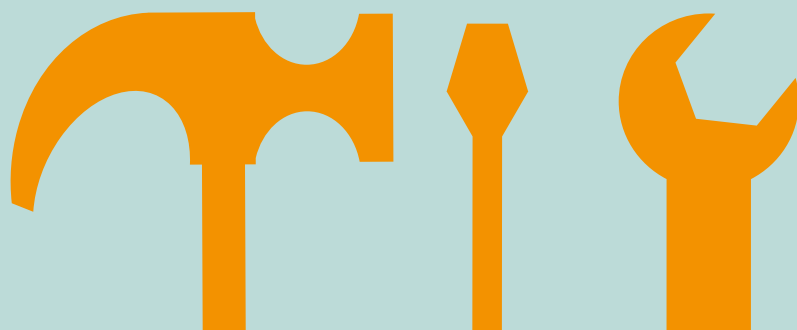

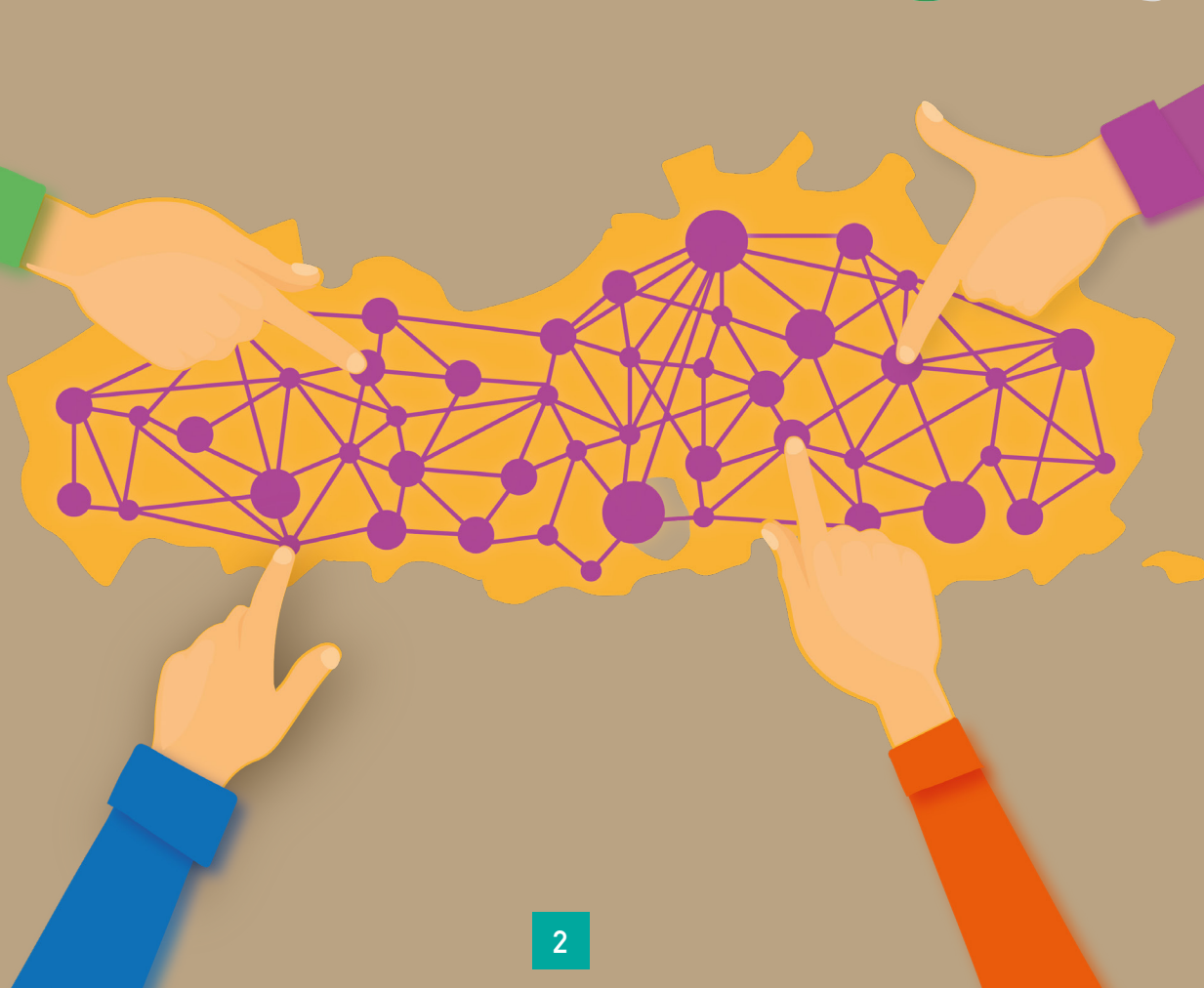
TOOLBOX
HET LOKALE
VRIJWILLIGERSWERK
VERSTERKEN

vzw Vlaams Steunpunt
VRIJWILLIGERSWERK

Stad, gemeente of OCMW en je zet in op vrijwilligerswerk in je buurt?

Vraag je gratis account aan op www.lokaalvrijwilligen.be en blijf op de hoogte van alles wat voor vrijwilligerswerk van tel is. Dit kennisplatform is een onderdeel van Lokaal Vrijwilligen, een project van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, in samenwerking met Cera en VVSG.

Over deze toolbox

Lokale besturen zien steeds meer het belang in van het vrijwilligerswerk dat in hun buurten gebeurt. Vrijwilligerswerk zorgt voor een warme en solidaire samenleving, en speelt zich bij uitstek lokaal af. De meeste mensen vrijwilligen in hun eigen buurt of stad. Om op die tendens in te spelen, zetten lokale besturen tal van initiatieven op om het lokale vrijwilligerswerk te ondersteunen.

Legio manieren om iets te doen voor de organisaties en vrijwilligers op je grondgebied. Zowel kleine als grote dingen zijn mogelijk: van bijvoorbeeld het installeren van [vrijwilligersvacatures op je website](#) tot het organiseren van een loket dat kandidaat-vrijwilligers matcht met vrijwilligersorganisaties.

Welke initiatieven kun je nog op poten zetten? Als Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk inspireren we je graag. Daarom deze digitale toolbox 'Het lokale vrijwilligerswerk versterken'. Met deze toolbox zetten we je op weg en delen we inspirerende voorbeelden. Heb je nog vragen? Registreer je dan gratis op www.lokaalvrijwilligen.be, hét kennis- en deelplatform voor lokale besturen die inzetten op vrijwilligerswerk.

Wil je vooral digitaal aan de slag? Ontdek meer in de [toolbox digitaal vrijwilligersloket](#).

Inspireer anderen

Probeerde je een en ander uit en was dit een succes? Stuur je case naar jan@vsvw.be en we nemen jouw voorbeeld eventueel op in de volgende editie van deze toolbox. Want anderen kunnen zeker van jouw successen leren. Dat je in de kijker komt te staan, is natuurlijk mooi meegenomen!

Inhoudstafel

1. Waarom zou je?

2. Visie uitwerken

3. Doelgroepen

4. Doelstellingen

5. In kaart brengen

6. Wat ga je doen?

6.1 Hulp bij het werven en matchen van vrijwilligers

6.2 Info en advies

6.3 Promotie en waardering

6.4 Vorming en coaching

6.5 Monitoring

7. Wat heb je nodig?

8. Tot slot

1. Waarom zou je?

Waarom zou jouw gemeente investeren in de ondersteuning van het lokale vrijwilligerswerk? Er zijn vele voordelen:

- » Je creëert de optimale omstandigheden om het lokale vrijwilligerswerk te laten bloeien.
- » Je werkt aan een positief imago van de gemeente bij de inwoners. Door in te zetten op ondersteuning geef je immers de boodschap dat je gelooft in de kracht van vrijwilligerswerk en dat je bereid bent hierin te investeren.
- » Je behoudt de voeling met de lokale vrijwilligersorganisaties. Je weet wat er leeft en waar hun verwachtingen, zorgen en noden liggen.
- » Een sterk lokaal vrijwilligerswerk draagt bij aan diverse beleidsdoelstellingen van je gemeente, zoals de bevordering van sociale cohesie, het bestrijden van eenzaamheid, het stimuleren van het vrijetijdsaanbod, de vermaatschappelijking van de zorg, een bruisend verenigingsleven,...
- » Vrijwilligersorganisaties weten waar ze terecht kunnen met hun vragen rond vrijwilligerswerk.
- » De zoektocht naar vrijwilligers verloopt vaak niet eenvoudig voor vrijwilligersorganisaties. Er is nochtans potentieel aanwezig, dat de weg niet vindt naar het vrijwilligerswerk. Door organisaties te ondersteunen in hun werving, kunnen ook die vrijwilligers de weg vinden naar het vrijwilligerswerk.
- » Vrijwilligers voelen zich gewaardeerd voor hun inzet.

Kortom: lokale besturen hebben er alle belang bij om het vrijwilligerswerk in hun buurt te ondersteunen en kunnen een brugfunctie vervullen tussen potentiële vrijwilligers en organisaties. Dat kan vrij eenvoudig, zowel met kleinere als grotere initiatieven. 'Waarom zou je niet?', is dus de echte vraag.

2. Visie uitwerken

Het lokaal bestuur bouwt aan een ondersteuningsaanbod vanuit een visie op de meerwaarde van het lokale vrijwilligerswerk in de gemeente.

Wat is de eigenheid en meerwaarde van het lokale vrijwilligerswerk? Waarom zetten jullie in op deze ondersteuning? Denk er over naar hoe jullie je lokaal bestuur in de kijker willen plaatsen bij vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Welk imago beogen jullie? Welke reputatie willen jullie opbouwen? Welke dienstverlening wil je uitbouwen?

“Vertrek vanuit een visie op de meerwaarde van het lokale vrijwilligerswerk”

Tip: Haal inspiratie uit de visie van de Vlaamse regering.

Het [Gecoördineerd Vlaams Vrijwilligersbeleid](#) zet in op een vrijwilligersvriendelijk klimaat door:

- » vrijwilligerswerk ‘zuiver’ te houden
- » vrijwilligers te beschermen
- » ondersteuning en informatie voor vrijwilligers te versterken
- » het verenigingsleven te ondersteunen
- » iedereen de kans te geven om vrijwilligerswerk te doen
- » vrijwilligerswerk te promoten en zichtbaar te maken

3. Doelgroepen

Bepaal de doelgroepen waar je je op richt: kandidaat-vrijwilligers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Laat ook je eigen diensten en eigen vrijwilligers niet in de kou staan. Zij kunnen evenzeer beroep doen op de ondersteuning van de gemeente.

Besteed je extra aandacht aan specifieke doelgroepen en hun behoeftes: jongeren, senioren, nieuwkomers, kwetsbare mensen? Dankzij bijkomende inspanningen vergroot je de toegankelijkheid van het vrijwilligerswerk en boor je een potentieel aan, dat nu de weg nog moeilijk vindt naar het vrijwilligerswerk.

4. Doelstellingen

Wat willen jullie bereiken met deze lokale ondersteuning? Denk hier goed over na want deze doelstellingen bepalen de acties die jullie willen opzetten.

We geven ter inspiratie enkele doelstellingen mee, die [gemeente Mol in haar beleidsplan](#) opnam. Ze bepaalden afzonderlijke doelstellingen voor organisaties, vrijwilligers en het lokale bestuur.

4.1 Organisaties:

- » weten waar ze terecht kunnen met hun vragen over vrijwilligerswerk.
- » worden geïnformeerd over de vrijwilligerswetgeving en alle formaliteiten die hierbij komen kijken.
- » worden ondersteund bij hun zoektocht naar vrijwilligers.
- » worden geïnspireerd in het omgaan met diversiteit binnen hun vrijwilligersploeg.
- » krijgen de kans om met elkaar in contact te komen en van elkaar te leren.

4.2 (Potentiële) vrijwilligers:

- » voelen zich gewaardeerd voor hun inzet.
- » worden correct geïnformeerd over de vrijwilligerswetgeving (bijvoorbeeld in orde zijn met de meldingsplicht bij RVA of mutualiteit).
- » worden gestimuleerd om te kiezen voor vrijwilligerswerk
- » worden wegwijs gemaakt in het lokale aanbod van vrijwilligerswerk
- » die kwetsbaar zijn, krijgen meer kansen om zich als vrijwilliger in te zetten.

4.3 Het lokale bestuur:

- » stimuleert het Mols sociaal weefsel en de sociale cohesie.
- » krijgt meer voeling met wat er leeft bij de vele lokale vrijwilligersorganisaties en verenigingen.
- » werkt aan een constructieve relatie met lokale vrijwilligersorganisaties.
- » werkt aan een positief imago voor Mol.

“Wat willen jullie bereiken met deze lokale ondersteuning?”

5. In kaart brengen

Maak werk van een omgevingsanalyse. Breng de vrijwilligersorganisaties, die actief zijn in je gemeente, in kaart over de sectoren heen:

- » Via de diensten van de gemeente. Zij hebben vaak een goed zicht op lokale organisaties actief in hun sector. De dienst vrije tijd heeft bijvoorbeeld goed zicht op culturele, jeugd- en sportorganisaties. De dienst zorg kent dan weer zorginstellingen,...
- » Via de adviesraden.
- » Aan de hand van vacaturedatabanken. Zoek op www.vrijwilligerswerk.be eens de vacatures met de postcode van de gemeente of [vraag een lijst bij ons op](#).

Met het aanbod dat je ontwikkelt en bekend maakt, zul je meer organisaties bereiken. Dat maakt dat deze inventarisatie geen eindig proces is. Door dit goed bij te houden krijg je een steeds beter beeld op het lokale vrijwilligerswerk.

Tip: Vergeet de feitelijke verenigingen niet in deze oefening.

Mol werkt met sleutelfiguren in de wijken en gehuchten om zo inzicht te verwerven over hoe het vrijwilligerswerk in elkaar zit per gehucht.

Organiseer een bevraging onder inwoners. Doen ze vrijwilligerswerk? Wat doen ze? In welke sector? Hebben inwoners die aangeven niet te vrijwilligen mogelijk wel interesse in vrijwilligerswerk?

Bilzen organiseerde een bevraging naar vrijetijdsbesteding van de Bilzenaars. Daaruit bleek dat er onder de inwoners een groot potentieel is, dat wel interesse heeft om tijdelijke en projectmatige vrijwilligerstaken op te nemen. Om hierop een antwoord te bieden werd de vrijwilligerscentrale opgericht.

6. Wat ga je doen?

Nu kan je nadenken over het concrete aanbod dat je wil opzetten. Hieronder vind je inspiratie. Het ene initiatief is al gemakkelijker te realiseren dan het andere. De middelen en de menskracht die jullie ter beschikking hebben, zullen bepalend zijn in de keuzes die je maakt.

Met icoontjes geven we telkens aan of het gaat over een quick win, die een beperkte inspanning vraagt, een beperkte investering dan wel een grote werf.

: een initiatief dat gemakkelijk te realiseren is, met weinig budget en tijd

: dit initiatief vraagt de nodige investering op vlak van personeelsinzet en middelen maar blijft relatief beperkt

: het initiatief vraagt een stevige investering op vlak personeelsinzet en middelen

We bundelen de acties in vijf groepen:

6.1 Hulp bij het werven en matchen van vrijwilligers

6.2 Info en advies

6.3 Promotie en waardering

6.4 Vorming en coaching

6.5 Monitoring

6.1 Hulp bij het werven en matchen van vrijwilligers

Heel wat organisaties hebben nood aan vrijwilligers maar ervaren moeilijkheden om hen aan te trekken. Zij kunnen hierin zeker ondersteuning gebruiken vanuit het lokale bestuur. Tegelijkertijd zijn er heel wat mensen die de weg niet vinden naar het vrijwilligerswerk. Als lokaal bestuur kun je kandidaatvrijwilligers en organisaties met elkaar in contact brengen.

Hoe help je organisaties bij het werven van vrijwilligers?

- » Zet vrijwilligersvacatures op je website.

Tip: maak gebruik van tools.vrijwilligerswerk.be en de tips in onze 'Toolbox Digitaal Vrijwilligersloket'

Leuven koppelt een vorming 'goede vacatures schrijven' voor organisaties aan de lancering van deze widget. Dat zorgt meteen ook voor een groei van het lokale aanbod.

- » Zet een selectie van vacatures van organisaties in de kijker in het gemeenteblad. Of hang vacatures op een plek waar veel mensen passeren: aan het onthaal van de gemeente, in de bib, in de wachtzaal van het dienstencentrum,... Hoe selecteer je vacatures? Zorg voor voldoende variatie, zodat het aanbod een mooi beeld geeft van de diversiteit aan vacatures in jullie gemeente.
- » Ontvang kandidaat-vrijwilligers en zoek actief naar een geschikte match met de vrijwilligersorganisaties. Deze matching kun je zelf organiseren of uitbesteden aan een partner organisatie met expertise. Ontdek in onze [toolbox vrijwilligers matchen](#) hoe je een goede matching best aanpakt.

Onthaal van het Vrijwilligerspunt van stad Gent: samen met de vrijwilliger zoeken naar een goeie match met een organisatie.

- » Organiseer vrijwilligersbeurzen: zo breng je organisaties en vrijwilligers fysiek samen op één plek. Of zet vrijwilligerswerk in de kijker op een vrijetijdsbeurs in de gemeente. Dan bereik je ook mensen die niet meteen dachten aan vrijwilligerswerk. 🔄🔄

Op verschillende plekken hebben ze ervaring met de organisatie van vrijwilligersbeurzen: Knokke-Heist, Gent, Brussel, Antwerpen, Brugge,...

De IkVrijwillig-Beursvloer in Antwerpen.

Zowel in Brugge als in Brussel hebben ze ervaring met de organisatie van een vrijwilligersbeurs specifiek voor anderstaligen. Het Steunpunt Vrijwilligerswerk Brussel heeft haar ervaring in de organisatie van een Superdiverse vrijwilligersmarkt gebundeld in [deze handleiding](#), die ze graag met lokale besturen deelt. 🔄🔄🔄

Impressie van de Vrijwilligersmarkt Superdivers van het Steunpunt Vrijwilligerswerk Brussel.

Digitaal of fysiek?

Maak je werk van een uitsluitend digitaal vrijwilligersloket of bouw je aan een fysieke ondersteuning door één of meerdere contactpersonen? Inzetten op beiden kan versterkend werken. De keuze is natuurlijk niet budgetneutraal. Een digitale oplossing verloopt trouwens eveneens niet automatisch. Ook hier moet iemand achter zitten, die hier inhoud aan geeft en dit technisch opvolgt.

Heel wat inwoners bereik je op een vlotte manier via de eigen website of sociale media. Door vrijwilligerswerk een plek te geven op de eigen website, spreek je ook mensen aan die het vrijwilligerswerk nu nog niet bereikt. Wees je er echter van bewust dat je digitaal niet iedereen kan benaderen. Ouderen zijn veel minder actief online. Ook kwetsbare groepen vinden minder vlot hun weg naar het vrijwilligerswerk via de digitale weg. Sommige mensen weten gewoon ook niet goed wat ze kunnen en willen doen. Deze doelgroepen ontzorg je niet met een louter digitale aanpak. Extra ondersteuning en begeleiding zullen nodig zijn.

Willen jullie een online vrijwilligersloket aanbieden vanuit de gemeente? Je leert hoe dit aan te pakken in de [toolbox digitaal vrijwilligersloket](#). Wil je inzetten op het matchen van vrijwilligers met vrijwilligersorganisaties, lees dan de [toolbox matchen](#).

Tip: Je inwoners lezen het gemeenteblad misschien gemakkelijker dan de website van de gemeente. Ook daar kan je vacatures, tips of leuke verhalen van vrijwilligers in de gemeente opnemen.

6.2 Info en advies

- » Zet informatie over de vrijwilligerswet en nieuws over vrijwilligerswerk op je website. Deze info kan zowel gericht zijn naar organisaties als vrijwilligers. Ontdek hoe je dat doet in onze [toolbox digitaal vrijwilligersloket](#). Verwijs gerust door naar www.vlaanderenvrijwilligt.be, de website van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw. Dan ben je zeker dat alle info correct en up-to-date is.
- » Maak de gratis vrijwilligersverzekering mee bekend, aangeboden door de Vlaams overheid. Deze gratis verzekering is vooral interessant voor feitelijke verenigingen en vzw's zonder betaald personeel, om hun vrijwilligers te verzekeren. Organisaties doen een aanvraag bij het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk via www.gratisvrijwilligersverzekering.be.
- » Via een nieuwsbrief voor vrijwilligers en organisaties kun je hen op de hoogte brengen van alle nieuwtjes die relevant zijn voor het lokale vrijwilligerswerk. Of voorzie een vaste rubriek 'vrijwilligerswerk' in je algemene nieuwsbrief. Haal gerust je inspiratie uit de nieuwsbrief van www.vlaanderenvrijwilligt.be.
- » Houd er rekening mee dat als mensen op jullie website niet onmiddellijk een antwoord vinden op op hun vraag, ze contact zullen opnemen met jullie. Zet dan best een contactpersoon op jullie website. Voor heel wat vragen kan je ook naar het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk doorverwijzen.

Lien Dereere van Vrijwilligerscentrale van Brugge: "Organisaties bellen ons met vragen over vrijwilligerswerk allerhande. Dat kan gaan over verzekeringen, wetgeving, maar ook over vrijwilligersmanagement: kunnen we vrijwilligers ontslaan? Kunnen we met een proefperiode werken?"

Beste lezer

Het is zover, de zomer is aangebroken! En daarmee voor vele kinderen, jongeren en volwassenen ook een welverdiende vakantie. Natuurlijk is dit ook merkbaar in vrijwilligersland: waar enkele sectoren als cultuur en sport een welverdiende rustpauze inlassen, *boomen* andere zoals jeugd en welzijn tijdens deze periode eens zo hard. Voor een manusje-van-alles-vrijwilliger biedt deze periode dan ook veel kansen om nieuwe vrijwilligersactiviteiten en -projecten te ontdekken. Onderaan deze nieuwsbrief leest u welke initiatieven er deze zomer op stapel staan in en voor Stad Bilzen.

Verder blijven we nog even stilstaan bij de GDPR, ongetwijfeld een gegeven waar u de afgelopen maanden mee rond de oren bent geslagen. Terecht, deze nieuwe Europese wet- en regelgeving betreffende privacy en persoonsgegevens is ontzettend belangrijk. Graag informeren we u nog een keer over de vernieuwingen en aanpassingen, opdat u (hopelijk na uw welverdiende vakantie) snel en makkelijk aan de slag kan.

Lees, ontdek en laat je inspireren!

Guy Swennen
schepen van verenigingsleven en vrijwilligerswerk

Een stukje van de nieuwsbrief van de [Bilzerse vrijwilligerscentrale](#), boordevol nieuws over vrijwilligerswerk in Bilzen.

- » Sommige steden en gemeentes gaan nog een stapje verder en gaan langs bij organisaties. Dienst Vrijwilligerswerk van Stad Antwerpen voert adviesgesprekken met organisaties over hun vrijwilligersmanagement. Zo houden ze ook voeling met de noden van organisaties. 🍋🍋🍋

Steunpunt Vrijwilligerswerk Brussel en Vrijwilligerswerk Antwerpen bieden tools aan op hun website waar organisaties gebruik van kunnen maken.

Tip: Registreer de vragen die je krijgt van vrijwilligers en organisaties. Zo kun je inspelen op onderwerpen waarover je veel vragen krijgt door onder andere extra info op jullie website te zetten of vormingen op te zetten. Ook helpt het jullie bereik van jullie helpdesk naar organisaties en vrijwilligers te meten.

6.3 Promotie en waardering

Vrijwilligers verdienen een dikke pluim voor hun inzet in jullie gemeente. Lokale besturen en organisaties zetten tal van initiatieven op om hun eigen vrijwilligers te bedanken. Ontdek hoe dit aan te pakken in onze [toolbox bedanken](#). Je kan natuurlijk ook alle vrijwilligers en organisaties in jullie gemeente extra in de bloemetjes zetten, zeker tijdens de Week van de Vrijwilliger (www.vrijwilligersweek.be) en de Internationale dag van het vrijwilligerswerk (www.internationaledagvrijwilligerswerk.be).

- » Organiseer bijvoorbeeld een evenement om alle vrijwilligers van de gemeente in de bloemetjes te zetten. Enkele ideeën voor een boeiend programma: lekkere versnaperingen, een muzikale of komische act, een quizje “De Slimste Vrijwilliger”, een lokale vrijwilligersorganisatie of een vrijwilliger aan het woord,... Hierop mag je wel wat volk verwachten. 🍋🍋

Het vrijwilligersfeest in Bilzen tijdens De Week van de Vrijwilliger. Elke vrijwilliger kreeg een paraplu cadeau als dank voor hun engagement.

- » Andere besturen bieden, al dan niet gratis, geschenkbonnen aan organisaties aan die ze vervolgens kunnen schenken aan hun vrijwilligers, die hiermee kortingen krijgen in lokale winkels. Moeilijkheidsgraag: afhankelijk van de invulling. 🍪 - 🍪🍪🍪

De Doe Goed pas van de Vrijwilligerscentrale van Brugge is een mooi voorbeeld. Deze Pas is er voor alle vrijwilligers en mantelzorgers in Brugge.

- » Sommige besturen reiken een prijs uit aan een vrijwilliger en/of organisatie die actief is in de gemeente. 🍪🍪

Lier beloont elke drie maanden een persoon of groep met de titel 'FiereLier'. Lier reikt de titel uit aan Lierenaars, die zich op regelmatige basis vrijwillig inzetten om de leefbaarheid en de samenhang in de stad te verbeteren.

Tip:

Het selecteren van een laureaat is niet zo gemakkelijk. Er zijn zoveel vrijwilligers die zich bijzonder sterk inzetten in jullie gemeente. Leg daarom op voorhand een aantal criteria vast voor de jury. Aalst legde volgende criteria vast voor de uitreiking van haar vrijwilligerstrofee in 2019:

- » personen / groepen die een bijzondere prestatie hebben verricht voor de Aalsterse gemeenschap in het afgelopen jaar
- » personen / groepen die zich gedurende langere tijd inzetten (al dan niet bij verschillende organisaties of projecten)
- » personen / groepen die een duidelijke positieve bijdrage leveren binnen het vrijwilligerswerk en een voorbeeldfunctie zijn voor anderen
- » personen / groepen die er door hun enthousiasme in slagen om ook andere (kwetsbare) mensen te motiveren tot vrijwilligerswerk
- » personen / groepen die de sociale cohesie bevorderen en mensen met elkaar in contact brengen

- » Met een originele campagne tijdens de Week van de Vrijwilliger kun je vrijwilligerswerk op een leuke manier in de kijker zetten in je gemeente en jullie waardering uitdrukken. Tijdens de Week kun je ook vlaggen uithangen op verschillende plekken in de gemeente. Gebruik ook zeker actief je sociale media. Iedereen zal het gezien hebben. [Vraag gerust naar de campagnevisuals](#) bij het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.
- » Zet getuigenissen op je website of in het gemeenteblad.

Dienst Vrijwilligerswerk van de Stad Antwerpen heeft een mobiele kiosk ontwikkeld die mensen op een leuke manier in contact brengt met de vele mogelijkheden van het vrijwilligerswerk. Ze kunnen er ook filmpjes bekijken met vrijwilligers die hun verhaal doen.

6.4 Vorming en coaching

6.4.1 Organiseren van vormingen

Organisaties en hun vrijwilligers hebben een sterke behoefte aan opleiding. Hier spelen lokale besturen graag op in. 🗨️ - 🗨️🗨️🗨️

Tielt organiseerde een vorming over 'omgaan met je grenzen' voor de eigen vrijwilligers. Ze stelden die echter ook open voor vrijwilligers van andere organisaties.

De Bilzerse Vrijwilligerscentrale heeft een divers en uitgebreid aanbod voor organisaties en vrijwilligers over wetgeving, werken met vrijwilligers, werken met digitale media,....

6.4.2 Samenwerken

Je hoeft natuurlijk niet alle vormingen zelf te organiseren. Breng organisaties in contact met het bestaande vormingsaanbod. Kijk hoe je hierin kunt samenwerken met organisaties zoals Vormingplus of lokale organisaties die ervaring hebben met specifieke thema's of doelgroepen. 🗨️

6.4.3 Intervisies

Vrijwilligerscoördinatoren van organisaties hebben vaak het gevoel dat ze alleen staan in hun werk met vrijwilligers. Ze kunnen met hun vragen niet onmiddellijk terecht bij collega's in de eigen organisatie. Deze coördinatoren kunnen heel veel van elkaar leren. Breng hen lokaal samen en organiseer intervisies over thema's die hen bezig houden. 🗨️🗨️

De Vrijwilligerscentrale van Knokke-Heist brengt organisaties en diensten regelmatig samen in een stuurgroep. Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw begeleidde er een éénmalige intervisie over het inschakelen van kwetsbare vrijwilligers. Ontdek in dit draaiboek hoe je zelf ook een dergelijke intervisie met organisaties en diensten kunt organiseren en begeleiden. 🗨️🗨️

LAAT JE INSPIREREN!

Wist je het al? Ongeveer 1 op 5 Vlamingen doet aan vrijwilligerswerk. Omgerekend betekent dat dat zo'n 6.428 Bilzenaren zich met enige regelmaat belangeloos inzetten in en voor onze stad. Schitterend, toch?

De Bilzerse vrijwilligers zijn onmisbaar in onze lokale gemeenschap. Voor de talrijke burgers en de vele verenigingen of organisaties, voor de stadsdiensten, voor ons allemaal. Hun werk is misschien niet altijd even zichtbaar, maar wel erg waardevol. Zij bieden vaak de helpende hand wanneer we deze broodnodig hebben. Zij versterken met hun inzet, talent en "goesting" de gemeenschap van binnenuit. Zij vormen de sterke schouders waarop werkingen (uit)gebouwd kunnen worden.

Het mag duidelijk zijn: de kracht van vrijwilligers en vrijwilligerswerk valt niet te onderschatten. De stad Bilzen wil dan ook actief én kwaliteitsvol investeren in een sterk vrijwilligersbeleid. Met trots presenteren we een boeiend vormingsaanbod dat in het najaar 2017 van start gaat. Experts uit verschillende vakgebieden belichten de diverse aspecten van vrijwilligerswerk gaande van

wetgeving en communicatie tot een gepaste omgang met vrijwilligers. De sessies worden praktisch opgevat en bieden nuttige informatie voor zowel vrijwilligers als verenigingen en organisaties die met vrijwilligers werken.

Laat je inspireren! Samen bouwen we aan een biesonder Bilzen, bruisend van en boeiend door zijn vrijwilligers.

Guy Swennen
schepen van vrijwilligers

WET GEVING

WET
GEVING

24
OKT
2017

19-20u

De wet omtrent vrijwilligerswerk: het statuut van de vrijwilliger

Vrijwilligers vandaag willen weten waar ze aan toe zijn. Ze willen een klare kijk op hun juridische plaats in de organisatie. Een fundamentele kennis over de wettelijke bepalingen op het vrijwilligerswerk is dan ook geen overbodige luxe meer. Tijdens de sessie presenteren we de belangrijkste bepalingen uit het sociaal recht, fiscaal recht, aansprakelijkheidsrecht en verzekeringsrecht, in goed verteerbare brokken. Goede afspraken maken goede vrienden. Of ze ook op papier moeten staan is een andere vraag. We bekijken samen de voor- en nadelen en vooral ook de mogelijke inhoud van overeenkomsten.

Een stukje uit de vormingsbrochure van de Bilzerse Vrijwilligerscentrale.

Vrijwilligerswerk Antwerpen organiseert vrijwilligerscafés. Organisaties praten er aan tafels over het werken met vrijwilligers. Tal van thema's passeren de revue, bijvoorbeeld werken met een diverse vrijwilligersploeg. [Bekijk het overzicht.](#)

Enkele suggesties voor vormingsthema's:

- » werven van vrijwilligers,
- » motiveren van vrijwilligers,
- » vrijwilligers managen,
- » vrijwilligerswetgeving,
- » verzekeren van vrijwilligers

Probeer kort op de bal te spelen. Zet in op actuele thema's, waarover je veel vragen krijgt. Dit vergroot meteen ook je bereik naar organisaties. In 2018 was [GDPR](#) bijvoorbeeld zeer actueel. Houd hiervoor zeker de [nieuwsbrief van \[www.vlaanderenvrijwilligt.be\]\(http://www.vlaanderenvrijwilligt.be\)](#) in de gaten. Daar vind je alle nieuwtjes over vrijwilligerswerk.

6.4.4 Digitaal

Heb je er al aan gedacht om ook via digitale weg vormingen aan te bieden? Dit kan de drempel aanzienlijk verlagen. Mensen hoeven zich niet meer te verplaatsen om bij te leren.

6.5 Monitoring

6.5.1 Signaalfunctie

Organisaties botsen in het werken met vrijwilligers soms op barrières in beleid en regelgeving, zowel op Vlaams als lokaal niveau. Ga als verantwoordelijke van het vrijwilligersbeleid van de gemeente met deze knelpunten aan de slag. Neem een signaalfunctie op binnen het eigen lokale bestuur. Waar liggen knelpunten en drempels in beleid en regelgeving die het lokale vrijwilligerswerk hinderen? [Geef ze door aan het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw](#), dat dit opvolgt in het kader van het Gecoördineerd Vlaams Vrijwilligersbeleid.

6.5.2 Subsidies

Organisaties doen vaak beroep op subsidies van het lokaal bestuur. De subsidiekanalen zijn echter vaak versnipperd en niet altijd even transparant voor organisaties. Het is een meerwaarde om deze kanalen te inventariseren en de organisaties te informeren en wegwijs te maken.

Tip: Ken jij **Slim Geregeld** al? Deze website van Verenigde Verenigingen biedt een pak tips voor lokale besturen die af wil van administratieve overlast voor hun verenigingen. Een aanrader!

6.5.3 Onthaal-/loketfuncties

Je kunt inspanningen op het vlak van vrijwilligerswerk koppelen aan onthaal-/loketfuncties van het lokale bestuur:

- » Een verenigingenloket dat inzet op informatieverstrekking en facilitatie voor verenigingen. Lokale besturen kunnen vergaderaccommodatie ter beschikking stellen aan verenigingen. Veel gemeentes hebben ook een uitleendienst.
- » Een breed geïntegreerd onthaal dat zich richt op een toegankelijke hulpverlening. Zorg ervoor dat de onthaal- en loketmedewerkers op de hoogte zijn van de vrijwilligersondersteuning vanuit het lokale bestuur, zodat ze inwoners met vragen over vrijwilligerswerk gericht kunnen doorverwijzen en dat de werkingen elkaar kunnen versterken.

7. Wat heb je nodig?

- » Maak een pagina aan op je website over vrijwilligerswerk.
- » Stel een verantwoordelijke aan die al jullie initiatieven trekt en op elkaar afstemt. Voorzie voldoende personeelsinzet om jullie initiatieven te realiseren. Je kunt het aantal initiatieven geleidelijk laten toenemen.
- » Betrek het schepencollege. Houd het college op de hoogte van jullie vorderingen en nodig de bevoegde schepen en burgemeester uit op de verschillende initiatieven die worden opgezet.
- » Betrek de verschillende diensten van de gemeente en het OCMW. Zij hebben meestal een nauw contact met de lokale organisaties. Het is zinvol een stuurgroep te installeren met medewerkers van lokale besturen uit verschillende diensten.

De Vrijwilligerscentrale van Knokke-Heist heeft een stuurgroep waarin een twintigtal diensten én vrijwilligersorganisaties zitten. Deze komt om de drie maanden samen. Vacatures en doorverwijzingen vanuit de Vrijwilligerscentrale worden daar overlopen. Ook relevante actualiteit komt er aan bod. Organisaties zetten er eigen nieuws en activiteiten op de agenda.

- » Besteed voldoende aandacht aan een sterke communicatie. Zet jullie initiatief in de kijker. Zorg dat je communicatiedienst jullie inspanningen mee ondersteunt.
- » Voorzie voldoende budget om jullie initiatieven (zoals het verspreiden van promotiemateriaal, het organiseren van vorming, het aanbieden van vacatures op jullie website,...) te realiseren.

- » Vertrek vanuit bestaande noden van organisaties en vrijwilligers. Werk participatief. Vraag regelmatig aan organisaties en verenigingen waar hun noden liggen, bijvoorbeeld via een online bevraging.
- » Bevragingen die bepaalde thema's behandelen leveren nuttige informatie op waar je concreet mee aan de slag kunt als loket.
- » Nodig organisaties en vrijwilligers uit op een focusgroep waarin je vraagt naar hun noden en verwachtingen.
- » Leg je oren te luister bij de adviesraden (van cultuur, jeugd, senioren,...).
- » Je haalt ook veel informatie uit adviesgesprekken met organisaties, intervisies en informele ontmoetingen met organisaties.
- » Maak werk van een beleidsplan dat vertrekt van een visie van het lokale bestuur op extern vrijwilligersbeleid.

Mol heeft een stevig beleidsplan.

Tip: Ontdek onze 7 aanbevelingen voor een sterker vrijwilligers(werk)beleid binnen lokale besturen

8. Tot slot

Deze toolbox was niet mogelijk zonder die vele lokale besturen die nu al degelijk en zichtbaar inzetten op vrijwilligerswerk. Ga jij aan de slag met deze toolbox, dan horen we dat uiteraard graag. We delen met plezier je inspirerende voorbeelden. Je vindt ze terug op www.lokaalvrijwilligen.be. Mail jouw ideeën naar jan@vsvw.be.

Heb je nog vragen of twijfels? Aarzel niet om Jan te contacteren!

Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw

Amerikalei 164 bus 1

2000 Antwerpen

03 218 59 01 • jan@vsvw.be

www.vlaanderenvrijwilligt.be • www.vrijwilligerswerk.be

www.lokaalvrijwilligen.be • tools.vrijwilligerswerk.be

Colofon

Toolbox Het Lokale Vrijwilligerswerk Versterken is een uitgave van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw

Auteur: Jan Verdée

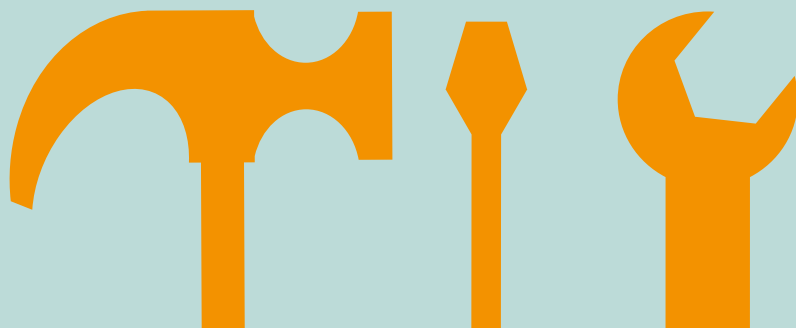
Redactie: Eva Hambach & Lies Pelsmakers

Lay-out en illustraties: Lies Pelsmakers

D/2019/9253/01

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

© Vlaams Steunpunt vrijwilligerswerk vzw, 2019

DEZE TOOLBOX IS POWERED BY:

vzw Vlaams Steunpunt
VRIJWILLIGERSWERK

Vlaanderen
verbeelding werkt

WWW.VLAANDERENVRIJWILLIGT.BE • WWW.LOKAALVRIJWILLIGEN.BE